

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย
ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ
เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2549

สรุปความเห็นที่ประชุม

1. ภาพรวมของแผนฯ 10

- ควรเน้นดุลยภาพระหว่างความพอเพียงและการแข่งขัน (ทุนนิยม) ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ควรสะท้อนการลดการพึ่งพาวัตถุให้ชัดเจน มองในเชิงกายภาพมากเกินไป มิติศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์น้อยไป

- ควรให้ความสำคัญต่อมิติด้านกฎหมาย ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราที่เกี่ยวข้องกับนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสิทธิความเสมอภาค เช่น หมวด 3 และหมวด 5 เป็นต้น น่าจะเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่สมบูรณ์ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และกฎหมาย

- แผนฯ 10 ควรมีความชัดเจนว่าใน 5 ปีข้างหน้าจะทำอะไร จัดลำดับความสำคัญอย่างไร

2. แนวทางพัฒนา ที่ประชุมให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 แนวทาง 1 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1) การเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน นอกจากให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชนแล้ว จะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหาของชุมชน เช่น การให้ความรู้ในการประกอบอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแล้วพิจารณาสิทธิในที่ดินด้วย เป็นต้น

2) การสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรการศึกษา/วิธีการศึกษาที่สนับสนุนให้คนอยู่ในชุมชน มีจิตสำนึกและมีค่านิยมในคุณค่าของครอบครัว การเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัวศึกษา (family education)

3) ให้มีมาตรการสร้างสภาพแวดล้อมในชุมชนเมืองให้น่าอยู่ปลอดภัยจากอบายมุข ได้แก่ สถานเริงรมย์ ตู้เกม เป็นต้น

2.2 แนวทาง 2 การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน

1) การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนจะต้องอยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน แหล่งทุนในลักษณะสหกรณ์ออมทรัพย์ และสนับสนุนระบบการแลกเปลี่ยนสินค้าที่เป็น domestic market/ Social market

2) ในชุมชนเกือบทั่วประเทศ ผู้หญิงจะมีบทบาทสำคัญมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จึงควรมีมาตรการสนับสนุนกลุ่มสตรี ที่ชัดเจน

3) กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและเสริมศักยภาพของร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน ให้สามารถแข่งขันได้ พร้อมทั้งให้มีมาตรการป้องกันผลกระทบที่เกิดจากการค้าเสรีควบคู่ไปด้วย

2.3 แนวทาง 4 การพัฒนากลไกการขับเคลื่อนคุณภาพการพัฒนาชุมชน

1) ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ต้องบูรณาการกิจกรรมตั้งแต่ระดับนโยบายโดยเฉพาะเรื่องที่เป็นวาระแห่งชาติ เช่น การต่อสู้ความยากจน การต่อสู้ยาเสพติด การขับเคลื่อนเมืองไทยแข็งแรง ฯลฯ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่/ชุมชนสามารถดำเนินการได้อย่างไม่ซ้ำซ้อน ให้ชุมชนเป็นเจ้าของ โดยภาคีการพัฒนาต้องดำเนินการไปพร้อมกันและ กำหนดบทบาทที่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นหน่วยงานหลัก หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานร่วม

2) วิธีการขับเคลื่อนต้องอาศัย แกนนำ กลไก กลุ่ม กิจกรรมที่ต่อเนื่อง และการถอดแบบที่สั้นและเข้าใจง่าย

3) การใช้มาตรการทางสังคมในชุมชน จำต้องมีมาตรการคุ้มครองหรือมีหลักประกันความปลอดภัยให้ผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคม เช่น รัฐจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือแก่ผู้ทำประโยชน์และครอบครัวที่เดือดร้อน และสนับสนุนการการทำงานของอาสาสมัคร

4) ทบทวนกฎหมายที่มีอยู่และที่เป็นอุปสรรค รวมทั้งเร่งรัดกฎหมายที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เช่น กฎหมายป่าชุมชน รวมทั้งให้มีมาตรการทางการเงินการคลังที่จูงใจการทำงานของอาสาสมัคร

5) ภาคเอกชน จัดระบบสวัสดิการให้พนักงาน เช่น จัดให้มีการดูแลเด็กเล็กที่เป็นบุตรหลานของพนักงานในที่ทำงาน และดำเนินธุรกิจเพื่อสังคมให้มากขึ้น
